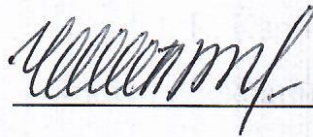

Київський національний університет театру, кіно і телебачення
імені І. К. Карпенка-Карого
Інститут екранних мистецтв
Кафедра кінознавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

Інга ЧХАТАРАШВІЛІ-ПЕТРАШ

2026 р.

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
З ПІДГОТОВКИ І ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОГО КІНО»**

для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
зі спеціальності 021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво
освітньо-професійної програми «Кінознавство»
(ІІІ курс, 6-й семестр)

Київ-2026

Методичні рекомендації з підготовки та захисту курсової роботи з навчальної дисципліни «історія українського кіно» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво освітньо-професійної програми «Кінознавство»

Розробники: Росляк Роман Володимирович – доцент кафедри кінознавства, кандидат мистецтвознавства, доцент; Тримбач Сергій Васильович – доцент кафедри кінознавства, заслужений діяч мистецтв України.

Методичні рекомендації розглянуто і затверджено на засіданні кафедри кінознавства Інституту екранних мистецтв

Протокол № від

Завідувач кафедри М. Т. БРАТЕРСЬКА-ДРОНЬ

Методичні рекомендації погоджено з гарантом освітньо-професійної програми:

доктор філософських наук, професор М. Т. БРАТЕРСЬКА-ДРОНЬ

ЗМІСТ

Загальні положення	4
1. Порядок виконання і структура курсової роботи	4
2. Вимоги до оформлення курсової роботи	8
3. Порядок захисту курсової роботи	10
4. Критерії оцінювання	11
5. Орієнтовний перелік тем	12
Додатки	13

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Курсова робота – це вид самостійної навчально-наукової роботи з елементами дослідження, що виконується студентами з метою закріплення, поглиблення і узагальнення знань, одержаних за час навчання, та їх застосування до комплексного вирішення конкретного фахового завдання.

Тематика курсової роботи з навчальної дисципліни «Історія українського кіно» повинна бути актуальною, відповідати меті освітньо-професійної програми «Кінознавство».

Керівництво і контроль за написанням курсової роботи здійснює науковий керівник, який зазвичай має науковий ступінь та/або вчене (почесне) звання.

Курсова робота має представляти авторську концепцію вирішення обраної тематики. Матеріал необхідно викладати чітко, логічно, лаконічно, аргументовано, доступно, без уживання емоційних фраз, метафор, ускладненої термінології та надмірного цитування.

Курсова робота безпосередньо пов'язана з дисципліною «Історія українського кіно». Її загальний обсяг – 3 кредити ЄКТС, 90 год самостійної роботи здобувача. Здобувачами вищої освіти вона виконується впродовж VI семестру і захищається по завершенню семестру. Здійснюючи дослідження, студент зобов'язаний дотримуватися положення про академічну доброчесність.

1. ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ І СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ

Керівником курсової роботи зазвичай призначається науково-педагогічний працівник, який викладає курс «Історія українського кіно». Він допомагає здобувачам вищої освіти підготувати курсову роботу, керує процесом її написання, перевіряє результати та готує курсову роботу до захисту. Разом із керівником курсової роботи здобувач обирає тему з переліку рекомендованих кафедрою кінознавства, або пропонує свою тему,

що обов'язково має бути пов'язана з освітнім компонентом «Історія українського кіно».

Керівник курсової роботи проводить загальні збори зі здобувачами вищої освіти, де окреслює загальні положення цього документу, технічні вимоги до написання курсових робіт, науково-методичні вимоги та змістовні до курсових робіт, порядок та терміни виконання всієї роботи та її окремих структурних елементів; визначає процедуру подальших індивідуальних консультацій, надає можливі контакти.

Після цього здобувачі вищої освіти разом з науковим керівником в індивідуальному порядку обирають тему дослідження, формують план курсової роботи, визначають джерельну базу, що необхідно дослідити, та методи проведення дослідження. Тема повинна бути актуальною в рамках сучасних тенденцій в історії українського кіно, а також цікавити здобувача вищої освіти, викликаючи прагнення до її глибокого осмислення.

Курсова робота передбачає такі основні етапи:

- вибір і затвердження теми;
- написання змісту та вступу;
- опрацювання бібліографії за темою дослідження;
- написання основної частини роботи;
- написання висновків;
- відкритий захист курсової роботи.

Рекомендований обсяг основної частини курсової роботи становить 20-30 сторінок.

Опис структурних елементів

Курсова робота повинна містити:

- титульний аркуш (оформлений відповідно до вимог);
- зміст;
- вступ;
- основну частину (розділи та підрозділи);
- висновки;

- список використаних джерел;
- додатки (за необхідності).

Титульний аркуш курсової роботи (Додаток 1) має містити інформацію про:

- назву міністерства та повне найменування університету, інституту/факультету та кафедри;
- назву спеціальності;
- назву освітньої програми та освітній ступінь;
- тему курсової роботи;
- прізвище, ім'я та по-батькові здобувача освіти;
- науковий ступінь, вчене, почесне звання, прізвище, ім'я та по-батькові наукового керівника;
- місто і рік виконання роботи.

Безпосередньо після титульного аркушу, з нової сторінки викладають зміст роботи (Додаток 2). Він містить найменування та номери початкових сторінок вступу, усіх розділів, підрозділів, підпунктів (якщо вони є і мають заголовки), висновків, переліку використаних джерел і літератури, додатків (якщо у них є потреба).

Вступ розкриває актуальність обраної теми дослідження, а також містить іншу інформацію про курсову роботу, що подається в наступній послідовності: актуальність теми дослідження, об'єкт дослідження (частина реальної дійсності, яка підлягає дослідженню), предмет дослідження (міститься в межах об'єкта і конкретизує, що саме в об'єкті буде вивчатись), мета та завдання, аналіз джерельної бази, методи дослідження, наукова новизна, практичне значення та структура курсової. Остаточне редагування вступу рекомендується здійснювати після написання роботи.

Основна частина роботи складається з розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів. Кожний розділ починають з нової сторінки. Основному тексту кожного розділу може передувати передмова з коротким описом вибраного напрямку та обґрунтуванням застосованих методів досліджень. У кінці

кожного розділу формулюються висновки зі стислим викладом результатів, що дає змогу вивільнити загальні висновки від другорядних подробиць.

Перший розділ присвячується, як правило, теоретичному обґрунтуванню питання. Назва розділу має відображати сутність проблеми. Не допускається називати його загальним визначенням «Теоретична частина», «Теоретичний розділ», «Теоретичне обґрунтування» тощо. Зазвичай він містить два-три підрозділи.

Частиною першого розділу може бути огляд наукових джерел з досліджуваного питання (якщо йому не приділено увагу у вступі). В огляді літератури окреслюють основні етапи розвитку наукової думки з даної проблеми стисло, в аналітичному плані, критично висвітлюють роботи попередників, їх різні погляди, називають ті питання, що залишились невирішеними і визначають таким чином місце курсової роботи у розв'язанні проблеми. Бажано завершити огляд літератури коротким резюме щодо необхідності проведення досліджень у даній галузі.

У другому розділі обґрунтовують вибір напряму досліджень, вивчають специфіку окресленого предмету дослідження. У розділі описуються результати спостережень, методик визначення прогностичних критеріїв, результати контент аналізу тощо. Узагальнюються дані, визначаються певні групи даних, тенденції, робляться практичні висновки і рекомендації. Як правило, другий розділ курсової роботи містить 2-3 підрозділи.

Здобувач вищої освіти повинен висвітлити те нове, що він вносить у розробку проблеми, порівняти його із даними інших дослідників та практиків. Виклад матеріалу підпорядковують одній провідній ідеї, чітко визначеній автором.

Загальні *висновки* до роботи розпочинають з нової сторінки безпосередньо після викладу основної частини курсової роботи. У висновках викладають найбільш важливі результати, одержані в роботі. Найзручніше формулювати висновки у відповідності з поставленими завданнями. У висновках необхідно наголосити на ефективності пропонованих у курсовій

роботі ідей, викласти рекомендації щодо їх використання. Стиль викладення висновків має бути чітким і лаконічним.

Список використаних джерел і літератури розміщується після основного тексту роботи та загальних висновків, з нової сторінки, й має наскрізну нумерацію. У переліку необхідно вказати джерела і літературу, на базі яких здійснювалося дослідження, і на які в роботі є посилання. Перелік формують в алфавітному порядку заголовків або прізвищ перших авторів. Бібліографічне оформлення курсової роботи має відповідати вимогам Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання». До списку використаних джерел не включаються ті джерела, на які фактично не було посилань у роботі. Посилання у тексті курсової роботи роблять у квадратних дужках із наведенням порядкового номера джерела із списку використаних джерел. Список використаних джерел включається до загального обсягу курсової роботи.

Додатки (як структурна частина курсової роботи) розміщуються після списку використаних джерел і нумеруються наскрізно. Додатки не входять до основного обсягу курсової роботи. До додатків доцільно включити допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття роботи: таблиці, схеми, рисунки, фотографії з кінофільмів та ін. матеріали, вибір яких обумовлюється темою курсової. Кожен додаток має свій заголовок і починається з нової сторінки, їх кількість не обмежується. Позначаються вони арабськими цифрами або великими літерами української абетки, наприклад, «Додаток А».

2. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота виконується державною (українською) мовою з використанням наукового стилю, чітким, логічним і послідовним викладенням тексту, без орфографічних і синтаксичних помилок. У процесі її написання здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися правил

професійної етики, які не дозволяють наявності плагіату, фальсифікації даних і хибного цитування.

Текст курсової роботи друкують на одному боці аркуша білого паперу формату А4 з використання шрифту Times New Roman текстового редактора Word кегль 14 із полуторним міжрядковим інтервалом. Форматування тексту повинно відповідати таким вимогам: текст розташовується на сторінці по ширині, абзацний відступ – 1,25 см. Текст роботи необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве – 30 мм, праве – 10 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм. Шрифт друку повинен бути чітким, чорного кольору, середньої жирності. Щільність тексту повинна бути однакова у всій роботі. Текст набирається у програмі Microsoft Word (версії від 97 і вище).

Заголовки структурних частин курсової роботи («ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ І ЛІТЕРАТУРИ», «ДОДАТКИ») друкують заголовними літерами жирним шрифтом по центру аркуша (симетрично до набору).

Назва розділу пишеться з нового рядка. Після слова «РОЗДІЛ» зазначається його номер. Після номера крапку не ставлять. Заголовок розділу теж зазначається без крапки в кінці.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. В кінці номера підрозділу крапку не ставлять, наприклад: «1.2» (другий підрозділ першого розділу). Після номера (у тому ж рядку) наводять заголовок підрозділу.

Заголовки підрозділів друкують з абзацного відступу. Перша літера в назві підрозділу – заголовна, решта – прописні. Крапку в кінці заголовка не ставлять.

Сторінки роботи мають бути пронумеровані арабськими цифрами. Номер проставляють у правому верхньому куті без крапки в кінці. Нумерація має бути наскрізною від титульного аркуша до останньої сторінки, включаючи всі

ілюстрації і додатки. Титульний аркуш включають до загальної нумерації сторінок, але на титульній сторінці позначення нумерації не проставляється.

Загальні правила цитування і посилання на використані джерела

З метою підтвердження власних аргументів, викладених у тексті, слід наводити цитати обов'язково з посиланням на першоджерело. Науковий етикет вимагає точного відтворення цитованого тексту, оскільки найменше скорочення може спотворити зміст, закладений автором. Відповідальність за достовірність використаних у роботі цитат, правильності їх цитування, інших фактичних даних тощо несе автор курсової роботи.

3. ПОРЯДОК ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

До захисту допускаються студенти, які в повному обсязі виконали завдання курсової роботи і успішно пройшли перевірку на плагіат.

Курсова робота здається керівнику для перевірки за два-три тижні до запланованого захисту курсових робіт.

Під час захисту у своїй доповіді студент називає тему і мету проведеного дослідження; підкреслює актуальність, наукову та практичну цінність теми; коротко викладає сутність проведеного дослідження та його результати. Під час доповіді не слід повністю переказувати зміст усіх розділів. Основна увага повинна бути приділена особистому внеску автора курсової роботи в дослідження, що проведене. У кінці виступу необхідно зробити висновки і сформулювати конкретні пропозиції з подальшого розвитку означеної теми.

Доповідь повинна бути чіткою і лаконічною, логічно побудованою і зрозумілою. Тривалість доповіді не повинна перевищувати 7-10 хвилин.

При захисті курсової роботи автор повинен давати чіткі аргументовані відповіді на запитання членів комісії давати пояснення на зауваження, що були зроблені.

Виставлення оцінки проводиться у присутності здобувача вищої освіти.

Здобувач, який не захистив курсову роботу, допускається до повторного захисту після її доопрацювання, згідно з графіком ліквідації академічної заборгованості.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Під час оцінювання курсових робіт враховуються відповідність змісту курсової роботи темі, меті і завданням, що визначались у вступі, новизна теми, якість оформлення курсової роботи, вчасність подання роботи на перевірку та якість захисту курсової роботи.

Критерії оцінювання курсової роботи :

Оцінку *«відмінно»* отримує здобувач, робота якого оформлена відповідно до вимог; зміст курсової роботи в повному обсязі відповідає темі та визначеній меті; у роботі містяться елементи наукового пошуку в теоретичному аспекті на основі опрацювання достатньої кількості наукової літератури; практичний результат обраної теми свідчить про вміння систематизувати зібраний матеріал, робити узагальнюючі висновки, які відповідають завданням дослідження; здобувач вільно володіє спеціальними термінами, не робить граматичних помилок.

Оцінку *«добре»* отримує здобувач, робота якого оформлена відповідно до вимог; зміст курсової роботи в повному обсязі відповідає темі та визначеній меті, але є незначні недоліки методичного або стилістичного характеру. Під час захисту здобувач дає правильні відповіді, але недостатньо аргументовані.

Оцінку *«задовільно»* отримує здобувач, курсова робота якого розкриває теоретичні питання недостатньо повно, містить необґрунтований емпіричний матеріал, неадекватно застосовані методики дослідження, відсутність інтерпретації результатів методик, аналіз зроблено поверхнево; висновки фрагментарні, не відповідають завданням дослідження; робота оформлена неохайно.

Оцінку *«незадовільно»* виставляють здобувачу, якщо курсова робота виконана не в повному обсязі та з відхиленнями від завдання; оформлена без

врахування визначених вимог; мають місце суттєві помилки; здобувач слабо володіє мовою викладу матеріалу.

5. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ТЕМ

1. Український дореволюційний кінематограф (1896-1917 рр).
2. Кінематограф доби Української революції (1917-1920 рр).
3. Кінематограф доби «воєнного комунізму» (1917-1921 рр.).
4. Розвиток вітчизняного кінематографа за доби національно-культурної автономії України (1922-1930).
5. Особливості розвитку ігрового кіно 1920-х рр.
6. Розвиток неігрового кіно 1920-х рр.
7. Творчість у 1920-х рр. Олександра Довженка.
8. Українське кіномистецтво в умовах тоталітарного режиму (1930-і рр.).
9. Український кінематограф під час війни (1941-1945-і рр.).
10. Особливості розвитку кіно за умов «відлиги».
11. Українське поетичне кіно.
12. Українська кінематографія доби перебудови.
13. Кінематограф незалежної України.

Зразок оформлення змісту курсової роботи

ЗМІСТ

ВСТУП.....

РОЗДІЛ 1 НАЗВА РОЗДІЛУ.....

1.1 Назва підрозділу.....

1.2 Назва підрозділу .....

РОЗДІЛ 2 НАЗВА РОЗДІЛУ .....

2.1 Назва підрозділу .....

2.2 Назва підрозділу .....

ВИСНОВКИ.....

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ І ЛІТЕРАТУРИ.....

Додатки (за необхідності) .....